

Statens Kunstfond

Åbent brev fra Statens Kunstfond til Aarhus Kommune om spareplanen på scenekunstormrådet

Vi har i Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst haft lejlighed til at læse Aarhus Kommunes forslag til besparelser fra 2023 og frem. Herunder besparelserne inden for Kultur og Borgerservice.

Vi ser os nødsaget til at udtrykke vores stærke bekymring for de langsigtede konsekvenser besparelserne vil få for scenekunsten. Ikke bare lokalt i Aarhus, men også i hele landet. Besparelserne rammer på et tidspunkt, hvor man kulturinstitutioner i forvejen er presset af prisstigninger og behovet for at reducere i omkostningerne. Også i det lys vil besparelserne ramme ekstra hårdt.

Vi vil dog gerne starte med at anerkende behovet for at få budgetterne til at hænge sammen i kommunen. Vi forstår godt nødvendigheden af at se på alle områder for at finde besparelser. Det er en svær prioriteringsopgave.

I henhold til scenekunstloven skal vi i udvalget følge udviklingen for de små storbyteatre. Derfor er vi glade for at se, at kommunen prioriterer at opretholde driftstilskud til kommunens små storbyteatre.

Set i det lys undrer det os, at kommunen så vil forringe vilkårene for Bora Bora – Dans og Visuelt Teater og dermed for samtidsdansen ved at flytte teatret til en langt mindre scene på Godsbanen, hvor teatret ikke vil kunne leve op til de aftalte aktiviteter. Det er en forringelse med store konsekvenser, der betyder at borgerne i Danmarks næststørste by ikke længere vil kunne opleve samtidsdans med samme variation, som de kan i dag.

Bora Bora skal i henhold til aftalen med kommunen præsentere og co-producere dans fra hele verden, både lokalt, nationalt og internationalt, og teatret spiller derfor en stor rolle for hele økologien på danseområdet.

Danse- og koreografifeltet har meget få scener, hvor der er kapacitet til at huse større danseforestillinger. Bora Bora råder i dag over en af de få store scener i landet, og teatret spiller derfor

med deres nuværende faciliteter en meget vigtig rolle nationalt og internationalt. Det kan Aarhus Kommune være stolt af, og vi opfordrer kommunen til at værne om de muligheder.

Hvis Bora Bora skal flytte for at give plads til Børnekulturelt Produktionscenter, så anbefaler vi, at kommunen sikrer nye rammer, som matcher Bora Boras aktiviteter og potentiale som fyrtårn for samtidsdans i stort format.

Teater Katapult står i dag for en væsentlig talentudvikling som brobygger mellem vækstlaget og den professionelle scenekunst, og teatret har fat i et ungt publikum, som det ellers er svært at tiltrække. Hvis Teater Katapult mister sit årlige kommunale driftstilskud, som der er lagt op til, så kan det få katastrofale konsekvenser for teatret.

Teatret får i øjeblikket projektstøtte fra Statens Kunstfond, som understøtter indhold på teatret. Kommunens driftstilskud er forudsætningen for den indholdsproduktion, som teatret søger Statens Kunstfond om støtte til. Uden kommunalt driftstilskud frygter vi for teatrets muligheder for at fortsætte i fremtiden, hvormed en afgørende aktør for fødekæden vil forsvinde. Med store konsekvenser for ikke bare Aarhus, men også for resten af landet.

Foruden de foreslåede besparelser i sparekataloget fra Kultur og Borgerservice, så rammes kulturområdet også af besparelser i sparekataloget fra Børn og Unge.

De betyder nemlig forringelse af skolernes samarbejde med eksterne omkring Åben Skole, som omfatter scenekunstkunstneriske processer, der giver bedre læring og trivsel. Tilbuddene er med til at udvikle fagligheden i skolerne, og de indeholder også kompetenceudvikling af lærerne. De tilbyder alternative læringsprocesser, unikke fællesskaber og fællesskabende kunstoplevelser.

Spareforslagene vedrørende børn og unge rammer også Århus Teaters teaterpædagogiske projekt 'Ej blot til lyst'. Projektet 'Ej blot til lyst' er et yderst gennemarbejdet initiativ, som er til stor inspiration for teaterpædagogiske initiativer i resten af landet.

Hos Teaterhuset Filuren kommer besparelsen til at vedrøre 'Filuren i skolen' (i spareplanen er det nævnt som Dramacentrum, som det hed tidligere), som vedrører Filurens teaterpædagogiske initiativer ude på skolerne.

Hvis ovenstående besparelsesforslag fra Børn og Unge gennemføres, så kommer det til at gå ud over børnenes muligheder for at møde og arbejde med kunst: Det er en vigtig del af det gode børneliv med trivsel og dannelse af det hele menneske.

Scenekunsten spiller en vigtig rolle for børns og unges trivsel, og i en tid hvor mange børn og unge netop er præget af mistro og psykisk sårbarhed, kan den derfor blive et essentielt redskab til at gøre en forskel og skabe fællesskaber. Det rammer en målgruppe, som kommunen ellers gerne vil friholde for besparelser.

Besparelserne er i vores optik kortsigtede, og de vil godt nok give penge i kassen lige nu og her, men på længere sigt tror vi, at man vil miste mere, end man sparer.

Scenekunstaktiviteterne genererer også penge til Aarhus, fordi det i dag er almindeligt at samarbejde og samfinansiere på tværs, herunder også støtten fra Statens Kunstfond. Den medfinansiering fra

andre aktører er ofte også en forudsætning for, at det kan lade sig gøre at sætte stykkerne op eller skabe andre sideaktiviteter for borgene i Århus kommune, som i forbindelse med besparelser så helt vil komme til at bortfalde

Så kommunen får faktisk mere scenekunstaktivitet til byen, end man betaler for. Vi anbefaler, at Aarhus Kommune tager det med i overvejelserne.

Endelig rammes kulturen og derigennem også scenekunsten ekstra hårdt i øjeblikket, da man både skal tage højde for stigende priser, risiko for faldende besøgstal som følge af inflationen og nu også besparelser. Det er et tredobbelt slag.

Vi må ikke glemme, at det ikke længe siden, at landet var lukket ned på grund af Covid19. Her talte vi om den åndelige føde, som kunsten giver, og som vi alle savnede. Efter nedlukningen kæmper mange kulturinstitutioner med at komme på fode igen, og også derfor er det vigtigt at huske, hvor store konsekvenser det kan få.

Det tager mange år at opbygge et stærkt, fagligt miljø også på scenekunstmrådet, og hvis institutioner lukker ned, så vil det tage mange år at bygge op igen. Beslutningerne vil derfor have konsekvenser, der rækker mange år ud i fremtiden, og derfor vil tage mange år at rette op på.

Det er netop i disse tider, vi skal være visionære og turde satse på og prioritere kulturen, på samme måde som vi også prioritere sundhed, ældre og børn.

På den baggrund håber vi meget, at Aarhus Kommune vil genoverveje de præsenterede spareforslag.

Med venlig hilsen

Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst

Medlemmer i udvalget er: Gitta Malling (udvalgsleder), Carsten Wittrock, Gry Worre Hallberg, Trine Wisbech og David Price